

ለክቡር ዶ/ር ሚካኤል ጃገማ

ለአምራች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ዋና ዳይሬክተር

አዲስ አበባ

**ጉዳዩ :- የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግባዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት
ኢንስቲትዩት ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን
2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ አዲት ሪፖርት ይመለከታል፤**

በርዕሱ የተጠቀሰውን መ/ቤት ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014
ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ የአዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 5 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና
12 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 17 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን
እንገልጻለን፡፡

ከማክበር ሰላምታ ጋር!

ግልባጭ

ለኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብአቶች ኢንዱስትሪ ልማት ምርምር ማእከል

5 ገጽ ሪፖርት ከ12 ገጽ አባሪ ጋር

አዲስ አበባ

**የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግባዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን
ሂሳብ አዲት ሪፖርት**

**መጋቢት 2015 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት

ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም

ድረስ ያለውን ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት በፋይናንስ አዋጁ፣ ደንቡ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሰረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት መያዙንና የመንግሥት ሃብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ሥራ አመራር ሲሆን፣ የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና አዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ/የአዲት አስተያየት/ ለመስጠት ያስችለናል።

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣

ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የቀድሞው ኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ህጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

1. የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ ሰኔ 2002 አንቀጽ 33 ንዑስ አንቀጽ 1 በማንኛውም የመንግሥት ግዥ ለመሳተፍ በአቅራቢነት መመዝገብ ግዴታ ነው እንዲሁም በንዑስ አንቀጽ(ሀ) በመንግስት ግዥ መሳተፍ የሚፈልጉ አቅራቢዎች በኤጀንሲው ድረ-ገጽ በተለይ ለአቅራቢዎች ምዝገባ በተዘጋጀው ክፍል በቅድሚያ ራሳቸውን መመዝገብ እንዳለባቸው ያመለክታል። ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ በቀን 04/13/2013 ዓ.ም በሂሳብ ምዝገባ ቁጥር 9045 በብር 101,399.94 የተለያዩ የወንድ እና የሴት አልባሳት ከአፈወርቅ ሃይሉ ደስታ የባህል ልብስ ግዥ የፈፀመ ሲሆን፤ ድርጅቱ በመንግስት ግዥና ንብረት አስተዳደር ኤጀንሲ የአቅራቢዎች ስም ዝርዝር ውስጥ ያልተመዘገበ መሆኑ፤
2. ሰኔ 2002 ዓ.ም በወጣው የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ አንቀጽ 24 ንዑስ አንቀጽ 24.8 መ/ቤቱ በዋጋ ማቅረብያ በተደጋጋሚ ለሚፈጽማቸው ግዥዎች ከስታስቲክስ ኤጀንሲው ድረ-ገጽ የሚወጣውን ወቅታዊ የዋጋ ዝርዝር እና በግዥ ስራ ክፍሉ የሚካሄድ የገብያ ጥናት በመጠቀም ዝቅተኛ ተብሎ የሚመረጠው ዋጋ ትክክለኛ ዋጋ መሆኑን ማመን ይኖርበታል ይላል። ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ በተለያዩ የወጪ ማስመስከርያ ኢንቮይሶችና ቀናቶች በዋጋ ማቅረብያ የግዥ ዘዴ በድምሩ በብር 1,179,906.13 የሆኑ የተለያዩ የመስተንግዶ አገልግሎት ግዥ ሲፈጸም መመሪያው በሚያዘው መሰረት በተወዳዳሪዎቹ/በአቅራቢዎቹ የሚያቀርቡት ዋጋ ያልተጋነነና ትክክለኛነት ስለመሆኑ ከስታስቲክስ ኤጀንሲ ወይም በግዥ የስራ ክፍል በሚደረግ የገቢያ ጥናት መሰረት

እየተረጋገጠ ግዥውን መፈጸም ሲገባ ከኤጀንሲው ድረ-ገጽ የሚወጣውን ወቅታዊ የዋጋ ዝርዝር ሳይወሰድና ምንም አይነት የገቢያ ጥናት ሳይደረግ የተከፈለ መሆኑ፤

3. ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር በቁጥር ሲ.ሰ.ሚ.30/ጠ13/40/883 ቀን 29/10/2004 የመንግስት ሠራተኞች የቀን ውሎ አበል አከፋፈል መመሪያ ያስተላለፈ ሲሆን በተላለፈው መመሪያ መሰረት አዲት ስናከናውን፡- በአዲት ናሙናችን መሰረት ኢኒስቲትዩቱ በቀን 09/06/2014 ዓ.ም በሂሳብ ምዝገባ ቁጥር 10549 ብር 56,286.00 ወጪ በማድረግ ለተለያዩ ሠራተኞች የውሎ አበል ሲከፈል ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር ባወጣው መመሪያ መሰረት የውሎ አበል መጠየቅያ ቅጽ 1 ያልተጠቀመ በመሆኑ የውሎ አበል ክፍያ ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለ መሆኑ፤
4. የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀፅ 14/4 ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢው የሠነድ ማስረጃ መቅረብ እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ፡- ኢንስቲትዩቱ የጽዳት አገልግሎትን ከኮከብ የጽዳት አገልግሎት ድርጅት እንዲሁም የጥበቃ አገልግሎትን ከጥላ የተቀናሽ ሰራዊት ጥበቃና ሁለገብ አምራች ህብረት ሽርክና ማህበር አገልግሎት በማግኘት በድምሩ ብር 160,337.42 ክፍያ የፈጸመ ሲሆን የአገልግሎት ተቋማቱ እንዴትና በምን የግዥ ዘዴ እንደተመረጡ የሚያሳይ የዋጋ ማቅረቢያና የግዥ ኮሚቴ ቃለጉባኤ ለአዲት ያልቀረበ መሆኑ፤
5. የፌዴራል መንግስት የሂሳብ አያያዝ መመሪያ 5/2003 አንቀጽ 8/4 መሰረት የተሰብሰባቢ ሂሳብ በቂ ማስረጃ ሲቀርብበት ብቻ በተሰብሰባቢ ሂሳብነት መያዝ ያለበት ሆኖ የተሰብሰባቢ ሂሳቦች ክምችት እንዳይፈጠር ቁጥጥር ማድረግ እንደሚገባ ይገልጻል፡፡ በዚህ መሰረት የኢኒስቲትዩቱን የተሰብሰባቢ ሂሳብ አዲት ሲደረግ፡-በመጋቢት 30/2014 ዓ.ም የሂሳብ ሪፖርት ላይ በሂሳብ መደብ 5217205 ላይ ገንዘቡ ወጪ የሆነበት ከ2010 ዓ.ም ጀመሮ አስክ መጋቢት 30/2014 ዓ.ም ድረስ የቆየ ብር **171,849,569.46** ያልተወራረደ ተሰብሰቢ ሂሳብ መገኘቱ፤

ታውቋል፡፡

II. ትኩረት ሊሰጥባቸው የሚገባቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

1. የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 7 ፊደል ሀ የመንግስት መ/ቤቶች የተፈቀደላቸውን በጀት በሥራ ክፍል ወይም በፕሮጀክት፣ በፋይናንስ ምንጭ እና በየወጪ የሂሳብ መደቡ የበጀት መቆጣጠሪያ

ሌጀር ከፍተው እንቅስቃሴውን መመዝገብና መቆጣጠር እንዳለባቸው ይገልጻል፡፡ በዚህም መሠረት የተቋሙ የሂሳብ አያያዝ በናሙና ኦዲት ሲደረግ፡- በድምሩ ብር 579,409.00 የወጪ ሂሳብ በተገቢው የሂሳብ መደብ ሳይመዘገብ ተገኝቷል፡፡

II. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. የፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 አንቀጽ 58(1-3) እያንዳንዱ የመንግስት መ/ቤት የበላይ ኃላፊ ሚኒስትሩ ስለንብረት ጥበቃና ቁጥጥር በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በመ/ቤቱ ኃላፊነት ስር የሚገኘው የመንግስት ንብረት፣ በሚገባ የተመዘገበና የክትትል ስርዓት የተዘረጋለት፣ ተገቢውን ጥበቃና እንክብካቤ የተደረገለት እና አገልግሎት የማይሰጥ ሆኖ ሲገኝ በወቅቱ እንዲወገድ የተደረገ መሆኑን የማረጋገጥ ኃላፊነት እንዳለበት መመሪያው ይደነግጋል፡፡ በተጨማሪም ይህንኑ አዋጅ ለማስፈጸም በወጣው የፌዴራል መንግስት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 ክፍል አራት አንቀጽ 20 መሠረት መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

I. በአላቂ እቃ ግምጃ ቤት፡

- ☞ በስቶር ውስጥ የእሳት አደጋ መከላከያ/እሳት ማጥፍያ (Fire Extinguisher) ስራ ላይ በሚውል መንገድ ያልተቀመጠ መሆኑ፤

II. በቋሚ እቃ ግምጃ ቤት፡

- ☞ በንብረት ክፍል ባለሙያ ወጪ የተደረገ 1 የእሳት ማጥፍያ (Fire Extinguisher) ያለአገልግሎት የተቀመጠ መሆኑ፤

III. ተመላሽ ግምጃ ቤት፡

- ☞ በርካታ መኪና ዕቃ መለዋወጫዎች ለብዙ ዓመታት ያለ አገልግሎት የተቀመጡ መሆኑ፤ ላፕቶፕ ኮምፒውተር ብዛት 14፣ደስክቶፕ ኮንፒውተር ብዛት 10፣ ፕሪንተር ብዛት 16፣ ዩፒኤስ ብዛት 14 ፣ሀርድ ዴስክ ብዛት 06፣የመኪና ባትሪ ብዛት 16፣የኤሌክትሪክ ማከፋፈያ ብዛት 30፣የባለሙያ ጠረጴዛ ብዛት 15፣የባለሙያ ወንበር ብዛት 21 እና ሌሎች ንብረቶች በተመላሽ ንብረት ስቶር ውስጥ አገልግሎት አይሰጡም ተብሎ የተመለሱ ንብረቶች ሳይወገዱ ለብዙ ዓመታት ተከማችተው የተቀመጡ መሆኑ፤

2. ባለፉት በጀት ዓመታት የሂሳብና የንብረት የአዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት እርምጃ የተወሰደባቸው መሆኑ ሲጣራ፡

እርምጃ ሊወሰድበት የሚገባ		እርምጃ የተወሰደበት			እርምጃ ያልተወሰደበት		
በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)
3,532,668.38		572,117.38		16%	2,960,551.00		84%

በአዲት አስተያየቱ መሰረት በገንዘብ ደረጃ እርምጃ ሊወሰድበት ከሚገባው የገንዘብ መጠን ውስጥ 16% እርምጃ የተወሰደበት ሲሆን 84% እርምጃ አልተወሰደበትም፡፡ እርምጃ ያልተወሰደበት ግኝት ቀጥሎ ቀርቧል፡፡ ይኸውም፡-

I. የ2013 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ግኝቶች፤

1. የካቲት/2012 ዓ.ም በወጣው የመንግስት ሰራተኞች የቀን ውሎ አበል ክፍያ አፈጻጸም መመሪያ የመንግስት ሰራተኛ ከመደበኛ የስራ ቦታው ውጪ ወደ ሌላ የስራ ቦታ ለስራ ጉዳይ ሄዶ ዕለቱን መመለስ ካልቻለ የተመደበውን የውሎ አበል ክፍያ ለእያንዳንዱ ቀን በደመወዝ መጠናቸው መሰረት ይከፈላል ይላል፡፡ ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ ለስልጠና በሚል ከመመሪያው ውጪ አለአግባብ ብር 2,960,551.00 የውሎ አበል ክፍያ ፈፅሞ መገኘቱ፤

ተገልጾ አስፈላጊው የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ አስተያየት የተሰጠ ቢሆንም እርምጃ ሳይወሰድ ተገኝቷል፡፡

የፌዴራል ዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤት
መጋቢት 2015 ዓ.ም